

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев 8632/2024
26.06.2025. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Татјане Матковић Стефановић, председника већа, Татјане Ђурица и Мирјане Андријашевић, чланова већа, у правној ствари тужиоца Предузеће за трговину и услуге у грађевинарству АА градња ДОО Пожаревац из ... , чији је пуномоћник Александар Стојадиновић, адвокат из ... , против тужених ББ из ... и ВВ из ... , чији је пуномоћник Душан Миладиновић, адвокат из ... , ради утврђивања, вредност спора 22.288.716,00 динара, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж 2953/23 од 20.12.2023. године, у седници већа одржаној 26.06.2025.године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснована, ревизија тужиоца изјављена против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж 2953/23 од 20.12.2023. године

Образложење

Пресудом Вишег суда у Пожаревцу П 35/23 од 29.08.2023. године, одбијен је евентуални тужбени захтев тужиоца да се обавезе првотужени ББ да му исплати на име главног дуга износ од 22.288.716,00 динара са законском затезном каматом од 09.06.2022. године до коначне исплате и обавезан је тужилац да туженима солидарно на име трошкова парничног поступка исплати укупан износ од 759.750,00 динара.

Пресудом Апелационог суда у Крагујевцу Гж 2953/23 од 20.12.2023. године, одбијена је као неоснована жалба тужиоца и потврђена је пресуда Вишег суда у Пожаревцу П 35/23 од 29.08.2023. године, као и захтев тужиоца и првотуженог за накнаду трошкова другостепеног поступка.

Против правноснажне другостепене пресуде, тужилац је изјавио благовремену и дозвољену ревизију из свих законом предвиђених разлога, са предлогом да се преиначе побијане пресуде и усвоји тужбени захтев или да се укину и предмет врати првостепеном суду на поновно суђење.

Испитујући побијану пресуду применом члана 408. Закона о парничном поступку („Сл. Гласник РС“ БР.72/11.. 10/23), Врховни суд је нашао да је ревизија тужиоца неоснована.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац као извођач радова и првотужени ББ као наручилац радова су закључили два уговора о грађењу, први од 10.05.2019. године и други од 03.11.2020. године. Предмет уговора о грађењу од 10.05.2019. године је изградња грубих грађевинских радова на стамбено-пословном објекту величине 650 м2 бруто у Улици ... у ... на парцели ... КО Пожаревац, у свему према главном пројекту за које је издата правноснажна грађевинска дозвола од 19.04.2019. године. Детаљна спецификација грубих грађевинских радова дата је у главном пројекту и чини саставни део овог уговора. Цена уговорених радова је 12.708,00 динара по бруто метру квадратном са урачунатим ПДВ-ом. Плаћање се врши након оверене привремене ситуације од стране стручног надзора у висини рате, а све у складу са динамиком градње. Предмет уговора од 03.11.2020. године је изградња грубих грађевинских радова на стамбеном објекту величине 679 м2 бруто у Улици ... на парцели ... КО Пожаревац, а у свему према главном пројекту за који је издата правноснажна грађевинска дозвола од 13.08.2020. године. Детаљна спецификација грубих грађевинских радова дата је у главном пројекту и чини саставни део уговора. Цена уговорних радова је 12.641,00 динара по бруто метру квадратном са урачунатим ПДВ-ом, а плаћање се врши након овере привремених ситуација од стране стручног надзора у више рата све у складу са динамиком градње. Одредбама члана 7. оба уговора предвиђено је да ће уговарачи потписати анекс уговора за радове мимо уговора.

Међу странкама је неспорна чињеница да никада нису закључили анексе уговора, да је тужилац извео све радове који су предмет члана 1. оба уговора, а спорно је шта чини предмет уговора ближе одређен у члану 1. оба уговора. Наведено са разлога што је тужилац тврдио да радови из члана 1. оба уговора не обухватају изградњу темеља и крова и припрему градилишта, а како их тужилац назива неуговореним радовима које је тужени одбио да накнадно плати исте.

Првостепени суд је става да из оба уговора произлази да је предмет уговора јасно и прецизно одређен, да је у вези истог сачињена детаљна спецификација грубих грађевинских радова која је неспорно била део оба уговора, као и сам пројекат, да је цена по бруто м2 одређена за све радње које подразумевају изградњу објекта и имајући у виду исказ туженог, надзорног органа и садржај уговора, пројектну документацију, досадашње послове странака и коначно признање тужиоца да су темељ и кров саставни део пројекта, а самим тим и уговора.

Из изведених доказа, првостепени суд је утврдио да је воља уговорних страна била да се у случају неких додатних захтева туженог као наручиоца закључи анекс уговора у писменој форми, а не усмени уговори, па да се намеће као логичан закључак зашто би поред јасних одредаба уговора у погледу предмета, цене, закључење анекса уговора, досадашњих послова од 2006. године, закључивање другог уговора после првог уговора са идентичним садржајем, усмено уговаран темељ и кров, за које радове странке не знају ни

цену, већ да би то била воља тужиоца. Првостепени суд налази да је за туженог неприхватљиво да уговори цену за део објекта, а не за темељ и крова и да то није била воља уговорних страна нити такав начин пословања може да говори о озбиљности у раду. Првостепени суд је утврдио да је тужилац после неколико година покушао да посебно фактурише кров и темељ и припремне радове, а чија цена за извођење је садржана у одређеној цени по бруто м², при чему тужилац није износио било какве примедбе у погледу садржаја уговора, предмета и начина одређивања цене, јер се пословало као и раније, па закључује да је то био само покушај тужиоца да два пута фактурише исте радове из члана 1. предметних уговора.

Првостепени суд се посебно изјаснио у погледу припремних радова, утврђујући да тужени не оспорава да су изведени, али да они нису били предмет посебног наручивања од стране туженог, при чему исти представљају и део уговора и целину у склопу осталих радова наведених у спецификацији грубих грађевинских радова сходно члану 2. тачка 28. и 30. Закона о планирању и изградњи, а што је била и воља уговорних страна. У прилог оваквог закључка првостепени суд налази да говори и чињеница да тужилац никада није туженог позвао на плаћање у вези истих, нити је икада било речи о цени, врст и намери да их тужилац посебно фактурише туженом, а што је у потпуној сагласности са исказом тужиоца датим на рочишту 01.12.2022. године.

У вези разлога настанка трошкова код зидања парапетне сокне, првостепени суд је у целини прихватио наводе надзорног органа које је стручно лице, дипломирани инжењер грађевинарства, који је навео да су трошкови око зидања парапетне сокне резултат грешке тужиоца и да су исти незнатне вредности, а при томе тужилац није пружио доказе да је у вези истих обуставио радове, тражио сагласност, одобрење, појашњење од стране туженог.

Првостепени суд је утврдио да је тужени у целости исплатио цену из члана 5. за радове из члана 1. првог уговора, при чему су докази у сагласности са изјавом туженог датом на рочишту од 26.09.2022. године као и цену из члана 5. за радове из члана 1. другог уговора, иако тужилац није испунио своју обавезу из уговора о грађењу у погледу предаје неопходне документације како би се обавио технички преглед и укњижба, у погледу које је више пута позиван, с обзиром на члан 122 Закона о облигационим односима.

У односу на део тужбеног захтева који се односи на потраживање тужиоца на законску затезну камату на износ од 22.288.716,00 динара од 09.06.2022. године па до исплате, првостепени суд налази да је исти неоснован из разлога што тужилац није пружио доказ да је тужени пао у доцњу односно тужилац није доставио ниједан рачун, коначну ситуацију било који документ из којег произлази да је позвао туженог на плаћање. Сходно томе, првостепени суд је одбио тужбени захтев у целости.

Другостепени суд прихвата у потпуности разлоге које је дао првостепени суд.

Ценећи наводе тужиоца као ревидента, ревизијски суд налази да су исти неосновани. На утврђено чињенично стање правилно је примењено материјално право.

Ревизијски наводи се свде на битну повреду одредаба парничног поступка учињену пред првостепеним судом, јер првостепени суд није на предлог тужиоца одредио вештачење од стране вештака грађевинске струке с обзиром на количину, врсту и вредност изведених радова, као и на чињеницу да је од дана изведених грађевинских радова до дана подношења тужбе дошло до повећања цене и да је потребно да вештак грађевинске струке утврди разлику у цини за изведене уговорне и неугворне радове са обрачунатим ПДВ-ом. Наиме, битна повреда учињена пред првостепеним судом не може бити ревизијски разлог применом члана 407. ЗПП. Са друге стране, на овај начин се оспорава чињенично стање што такође не може бити ревизијски разлог. Међутим, првостепени суд је дао правилне разлоге из којих је одбио предлог за извођење доказа вештачењем од стране вештака грађевинске струке, будући да је првостепени суд на основу закључених уговора, исказа сведока и приложене писмене документације, првенствено пројеката као саставног дела уговора утврдио праву вољу уговорних страна, што је у домену суда, а не вештака.

Према Закону о облигационим односима, уговором о грађењу извођач радова се обавезује да према одређеном пројекту сагради у уговореном року одређену грађевину на одређеном земљишту, или да на таквом земљишту, односно да на већ постојећем објекту изврши какве друге грађевинске радове, а наручилац се обавезује да му за то плати одређену цену. Према уговорима о градњи од 10.05.2019. године и 30.11.2020. године, тужилац је као извођач радова требао да изведе грубе грађевинске радове на стамбено-пословном објекту величине 650 м², а у свему према главном пројекту, односно грубе грађевинске радове на стамбеном објекту величине 679 м² бруто по цени од 12.641,00 динар по бруто м², при чему је детаљна спецификација грубих радова дата у главном пројекту, којим су обухваћени и темељ и кров, што је тужилац и признао током поступка. Пројекат је битан елеменат уговора о грађењу којим се одређује предмет посла извођача радова. У конкретном случају није спорно да је тужилац извео све уговорене радове, при чему су и припремни радови саставни део уговорених грађевинских радова, а из утврђеног чињеничног стања не произлази да су посебно уговарани. Неосновано тужилац извођење припремних радова, крова и темеља подводи под накнадне радове, под којима се подразумевају радови који нису уговорени и који нису нужни за испуњење уговора што у конкретном случају није. Парничне странке као уговорне стране уговориле су и обим посла, да се изведу груби грађевински радови на стамбеном пословном објекту величине 650м², односно на стамбеном објекту величине 679м² у који обим су према утврђеном чињеничном стању обухваћени и наведени радови према уговореној цени по бруто метру квадратном, односно да је је цена по бруто м² одређена за све радње које подразумевају изградњу објекта, па и припремни радови, темељ, и кров, а која цена је у целини била исплаћена од стране туженог како по првом уговору, тако и по другом уговору, а што произилази из налога за пренос које је првостепени суд ценио као и из достављених признаница. Из утврђеног чињеничног стања не произлази да су уплате извршене са доцњом, да би тужиоцу припала законска затезна камата на износе плаћене са доцњом, нити је тужилац поставио и определио такав тужбени захтев. Са друге стране, цена је формирана према тада важећим ценама које су важиле у моменту извођења радова, а које су уговорене између странака, па су ревизијски наводи у овом делу неосновани.

Сходно томе ревизијски суд је применом члана 414. ЗПП одбио ревизију.

Одлука о трошковима спора донета је правилном применом одредбе члана 154, 155. и 163. ЗПП.

**Председник већа-судија,
Татјана Матковић Стефановић, с.р.**

**За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић**